

Protéza transfemorální s laminátovým pahýlovým lůžkem

Návod k použití

- Prostředek na zakázku -

Obsah

1	Předmluva.....	4
2	Popis konstrukce a jednotlivé komponenty	4
3	Oblasti použití a omezení ohledně používání	4
4	Léčebné a terapeutické aspekty.....	5
5	Bezpečnost.....	5
5.1	Vysvětlení bezpečnostních symbolů.....	5
5.2	Všeobecné bezpečnostní pokyny	5
6	Manipulace	6
6.1	Výběr boty.....	6
6.2	Kontrola.....	7
6.3	Nasazování protézy	8
6.4	Nošení protézy.....	8
6.5	Sundávání protézy	8
7	Čištění a péče o výrobek	9
8	Údržba	9
9	Hlášení závažné nežádoucí příhody	10
10	Likvidace.....	10
11	CE shoda	10
12	Poznámky.....	11

1 Předmluva

INFORMACE

Datum poslední aktualizace: 12. 05. 2021.

- Přečtěte si pozorně tento dokument.
- Dodržujte bezpečnostní pokyny.

INFORMACE

Dodržujte konkrétní informace a bezpečnostní pokyny týkající se používání protézy obdržené od vašeho vybavujícího ortotika-protetik.

Od výrobce jste obdrželi protézu vyrobenou na míru – tento zakázkový prostředek **je určen pouze pro jednoho uživatele** a je přizpůsoben vašim osobním potřebám. Kvalifikovaní pracovníci poskytovatele péče v oboru ortotik-protetik vás informovali o správném používání protézy. Přečtěte si pozorně tento návod k použití – obsahuje podrobné informace týkající se správného používání protézy a také důležité bezpečnostní pokyny.

2 Popis konstrukce a jednotlivé komponenty

Vaše protéza se skládá hlavně z pahýlového lůžka, ve kterém je uložen pahýl, kolenního kloubu, připojovacích adaptérů a protézového chodidla. Vnější vzhled může být tvořen kosmetickým pěnovým krytem. Statická stavba byla přizpůsobena vašim individuálním potřebám a zohledňuje výšku podpatku vaší boty. Trvale dobré obepnutí pahýlu pahýlovým lůžkem lze zaručit pouze tehdy, zůstane-li objem pahýlu neměnný. Další informace ohledně kolísání objemu pahýlu naleznete v kapitole 4 „Léčebné a terapeutické aspekty“. V souladu s vašimi indikacemi a osobními požadavky jste obdrželi protézu následující konstrukce:

Pahýlové lůžko:

Ve vašem případě je spojení mezi pahýlem a protézou zajištěno pahýlovým lůžkem vyrobeným z plastu nebo laminační pryskyřice. Poskytovatel zdravotní péče vybral uspořádání lůžka a kombinaci materiálů, která nejlépe vyhovuje vašim konkrétním potřebám. Pahýlové lůžko bylo upraveno tak, aby vaše zachovalé svalstvo vytvořilo správné spojení, ale nedošlo k jeho nadměrnému útlaku. Pahýlové lůžko se nosí přímo na kůži bez pahýlové punčošky. Ventil podporuje ulpění a pro sejmutí protézy se vyjme.

Komponenty protézy:

Pro transfemorální protézu jsou k dispozici různé kolenní klouby a protézová chodidla. Poskytovatel zdravotní péče vybral protézové komponenty, které jsou pro vás optimální, přizpůsobil je vašemu stupni aktivity a vašim individuálním požadavkům.

3 Oblasti použití a omezení ohledně používání

Vaše protéza slouží jako funkční a případně i kosmetická náhrada amputované končetiny a umožňuje vám vykonávat běžné denní aktivity.

Použití vaší protézy a funkce, které budete moci dosáhnout, závisí na vaší individuální diagnóze, podmínkách pahýlu a stupni aktivity. Poradte se se svým lékařem ohledně denní doby užívání a možných terapeutických opatření (např. ergoterapie nebo fyzioterapie) ke zlepšení vašeho výkonu.

Obecně není akceptovatelné při nošení protézy pociťovat přílišný diskomfort. Nadměrný tlak může vést ke komplikacím.

4 Léčebné a terapeutické aspekty

Obecně se pro zachování a zlepšení funkčnosti pahýlu doporučuje fyzioterapie. Veškerá opatření pro udržení a zlepšení funkce pahýlu, jakož i ošetření a hygienu pahýlu, konzultuje s vaším lékařem. V závislosti na konkrétních indikacích mohou v ojedinělých případech nastat komplikace, které by mohly omezit nošení protézy.

Léčba a hygiena pahýlu

Každodenní péče o pahýl má zásadní důležitost. Mytí pahýlu mýdlem šetrným k pokožce může předejít kožním problémům. Používejte speciální přípravky pro péči, jako jsou Derma Prevent, Derma Repair a Derma Clean (od společnosti Ottobock), které můžete zakoupit u svého ortotika-protetika.

Kolisání objemu pahýlu

Uživatelé protézy by měli věnovat zvláštní pozornost své tělesné hmotnosti vzhledem k tomu, že jakékoli výkyvy budou mít přímý dopad na tvarové přizpůsobení vaší protézy. Malé výkyvy objemu v průběhu dne jsou běžné a lze je vyrovnat pahýlovými punčoškami. Abyste zabránili větším otokům pahýlu ve chvílích, kdy nenosíte protézu, je vhodné na něj aplikovat kompresní terapii (např. elastická obinadla, kompresivní návlek nebo standardní liner).

Budete-li mít další dotazy týkající se kolísání objemu pahýlu, obraťte se na svého lékaře, fyzioterapeuta nebo ortotika-protetika.

Kombinace s dalšími zdravotnickými prostředky

Na doporučení lékaře či jiného zainteresovaného poskytovatele v procesu protetické péče o pacienta (fyzioterapeut, ergoterapeut, ortotik-protetik) je možné používat jiné doplňkové zdravotnické prostředky pro podporu funkce protézy či celkové sebeobsluhy pacienta. Obecně lze identifikovat jako často kombinované prostředky s protézou např. berle, invalidní vozík či chodítko.

5 Bezpečnost

5.1 Vysvětlení bezpečnostních symbolů

 VAROVÁNÍ	Varování před potenciálními riziky těžké nehody nebo poranění.
 POZOR	Varování před potenciálním rizikem nehody nebo poranění.
 UPOZORNĚNÍ	Varování před nebezpečím způsobení technických škod.

5.2 Všeobecné bezpečnostní pokyny

 POZOR	Nedodržování pokynů v návodu k použití při používání výrobku. Zhoršení zdravotního stavu a poškození výrobku z důvodu nedodržení bezpečnostních pokynů <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dodržujte bezpečnostní pokyny v tomto návodu k použití.
 POZOR	Kontakt s teplem, žhavými předměty nebo ohněm. Zranění (např. popáleniny) způsobené roztavením materiálu. <ul style="list-style-type: none"> ▪ Chraňte protézu před otevřeným plamenem, žhavými předměty a jinými zdroji tepla.

 POZOR

Zasahování do oblasti mechaniky kloubu.

Skřípnutí končetin (např. prstů) a kůže v důsledku nekontrolovaného pohybu kloubu.

- Při používání pomůcky nesahejte do mechanismu kloubu.

UPOZORNĚNÍ

Používání výrobku za nesprávných okolních podmínek.

Poškození nebo zničení v důsledku nesprávného použití.

- Nevystavujte protézu prostředí, které může způsobit její korozi (sladká voda, slaná voda nebo kyseliny).
- Nepoužívejte protézu v podmínkách vysoké relativní vlhkosti.
- Zabraňte kontaktu s pískem a prachem.
- Nevystavujte výrobek teplotám pod -10 °C nebo nad $+60\text{ °C}$ (např. sauna, nadměrné vystavování slunečnímu svitu, sušení na radiátoru).

UPOZORNĚNÍ

Mechanické přetížení.

Zhoršení funkce v důsledku mechanického poškození.

- Před každým použitím zkontrolujte, zda není výrobek poškozen.
- Nepoužívejte výrobek, pokud byla zhoršena jeho funkčnost.
- Přijměte veškerá nezbytná opatření (např. opravu, výměnu, kontrolu zákaznickým servisem výrobce atd.).

UPOZORNĚNÍ

Nesprávné použití a provedení změn na výrobku.

Změna nebo ztráta funkčnosti a poškození výrobku.

- Používejte tento výrobek pouze dle jeho učeného účelu, který je specifikovaný v kapitole 3.
- Na prostředku neprovádějte žádné změny.

6 Manipulace

6.1 Výběr boty

 POZOR

Nesprávná efektivní výška podpatku.

Poranění vlivem pádu v důsledku ztráty funkčnosti.

- Při nákupu nové obuvi dodržujte předem stanovenou efektivní výšku podpatku.

Efektivní výška podpatku

Efektivní výška podpatku protézky se určuje během konstrukce protézky. Výšku podpatku protézky nelze změnit a vypočítává se z výšky podpatku paty minus výška podešve obuvi na přednoží. Výpočet efektivní výšky podpatku:

Efektivní výška podpatku (a - b) vaší protézky je: 1,5 cm

Nepoužívejte protézku bez boty, která správně odpovídá výšce podpatku protézového chodidla, na jehož základě byla provedena stavba pomůcky. V opačném případě může dojít k extenčním zatížením kolenního kloubu a riziku uklouznutí.

6.2 Kontrola

POZOR

Použití opotřebované nebo poškozené protézky.

Omezená podpora nebo zranění v důsledku změn nebo ztráty funkčnosti.

- Před každým použitím zkontrolujte funkčnost a spolehlivost protézky především z hlediska možného opotřebení nebo poškození.
- Pokud protéza nebo kterýkoliv její komponent vykazuje známky opotřebení (např. trhliny, deformace, špatné obepnutí) nebo poškození, protézku byste již neměl/a používat.

POZOR

Kolísání objemu pahýlu nebo problémy s tvarovým obepnutím (např. z důvodu tělesného růstu).

Zranění, tření, otlaky, oběhové poruchy a paralytické příznaky způsobené problémy s tvarovým obepnutím.

- Pokud je výrobek dodáván během fáze růstu, musí se upravovat podle probíhajících změn tělesných rozměrů.
- Denně kontrolujte, zda není pokožka poškozená a není narušena její citlivost (vizuálně a dotykem).
- V případě jakýchkoli známek poškození kůže se poraďte se svým lékařem nebo protetikem.

Před každým použitím zkontrolujte, zda je vaše protéza nepoškozená a funkční. Pokaždé, když si nasadíte protézku, ověřte pomocí zatahání, zda protéza pevně drží na svém místě. Zejména noví uživatelé se musí naučit, jak s protézou zacházet. Musí dojít k nácviku nasazování a sundávání pomůcky, dále nácviku sedání, stoje a chůze, jakož i případných pádů. Váš lékař, fyzioterapeut nebo ortotik-protetik vám může poskytnout další rady ohledně tréninku s protézou a školy chůze. Materiály v přímém kontaktu s vašim tělem použité na výrobu protézky byly testovány z hlediska tolerance kontaktu s lidským tělem a jsou nezávadné, tedy biokompatibilní. Pokud se na pokožce pahýlu objeví kožní změny, obraťte se včas na svého lékaře.

6.3 Nasazování protézy

Poskytovatel zdravotní péče vás instruoval, jak protézu nasadit. Následující technika nasazování je osvědčená:

- 1) Nasaďte nazouvací pomůcku (např. nazouvací vak EasyFit/elastický obvaz/elastickou punčošku) na pahýl až k rozkroku. Je nutné pokrýt veškerou měkkou tkáň.
- 2) Protáhněte volný konec nazouvací pomůcky ven skrz otvor ventilu.
- 3) Zasuňte pahýl do pahýlového lůžka.
- 4) Vytahujte nazouvací pomůcku ven skrz otvor ventilu.
- 5) Postupně vytáhněte celou nazouvací pomůcku ven. Dbejte na to, aby všechny měkké tkáně zůstaly v pahýlovém lůžku.
- 6) Vložte ventil a nechte ujít vzduch z protézy.

Pokud protéza dobře nesedí, sundějte ji a zkuste znovu nasadit. V případě problémů kontaktujte svého ortotika-protetiky.

6.4 Nošení protézy

VAROVÁNÍ

Řízení motorových vozidel.

Nebezpečí nehody v důsledku omezené funkce těla.

- Dodržujte platné právní a pojistné předpisy pro provoz motorových vozidel a nechte si schválit svou způsobilost k řízení motorových vozidel na příslušném dopravním inspektorátu.

POZOR

Nadměrné namáhání nosných komponentů.

Zranění v důsledku prasknutí nosných částí.

- Sportovní aktivity jsou povoleny pouze po konzultaci s lékařem a ortotikem-protetikem.
- Pokud byl výrobek vystaven extrémnímu namáhání (např. v důsledku pádu), proveďte nezbytná opatření (např. oprava, výměna, kontrola zákaznickým servisem výrobce atd.).

Přirozená chůze šetřící vaši energii vyžaduje funkční protézu.

Pokud si nejste jisti správným používáním protézy, poraďte se se svým ortotikem-protetikem.

6.5 Sundávání protézy

- 1) Sejměte ventil z pahýlového lůžka.
- 2) Stlačte protézu dolů tlakem na okraj lůžka.

7 Čištění a péče o výrobek

POZOR

Použití nevhodných čisticích nebo dezinfekčních prostředků.

Zhoršení funkčnosti a poškození v důsledku aplikování nesprávných čisticích nebo dezinfekčních prostředků.

- Výrobek čistěte pouze schválenými čisticími prostředky.
- Výrobek čistěte pouze schválenými dezinfekčními prostředky.
- Dodržujte pokyny pro čištění a péči.

Vaše protéza, zejména vnitřní část pahýlového lůžka, vyžaduje pravidelné čištění.

Protéza

Čištění vlhkým hadříkem je obecně dostačující. Je doporučeno dezinfikovat protézu pomocí k tomu určených prostředků, např. Derma Clean. Očistěte všechny plastové povrchy vodou a mýdlem šetrným k pokožce. Vyčištěné oblasti důkladně osušte. Nepokládejte protézu na radiátor nebo jiný zdroj tepla. Zajistěte, aby na protéze nezůstaly žádné zbytky mýdla, které by při zanedbání tohoto kroku mohly vést k podráždění kůže na pahýlu končetiny. Máte-li jakékoli dotazy týkající se kožních onemocnění nebo dezinfekčních metod, poraďte se se svým lékařem.

8 Údržba

POZOR

Zanedbání péče nebo nedostatečná údržba.

Zranění v důsledku změn nebo ztráty funkčnosti.

- Dodržujte stanovené intervaly údržby.

INFORMACE

Nedodržení předepsaných intervalů údržby omezuje odpovědnost v případě poškození a může mít za následek i zneplatnění záruky prostředku na zakázku.

Odpovědnost je omezena výhradně na prostředek na zakázku v podobě dodané výrobcem.

Odpovědnost se vztahuje pouze na služby poskytované pracovníky výrobce.

Aby nedošlo k poškození protézy a ohrožení vaší bezpečnosti, měli byste ve vlastním zájmu dodržovat termíny prohlídek stanovené vaším ortotikem-protetikem, aby nedošlo k poškození protézy.

Výrobce prostředku na zakázku doporučuje interval údržby: 6 měsíců

Kromě toho věnujte pozornost také jakýmkoli degradačním změnám, které se mohou postupem času projevit na materiálu vaší protézy. Pokud k nim dojde, neprodleně kontaktujte svého ortotika-protetika.

9 Hlášení závažné nežádoucí příhody

V případě podezření na závažnou nežádoucí příhodu*, ke které došlo v souvislosti s tímto prostředkem, je nutné tuto příhodu nahlásit výrobci a příslušnému státnímu orgánu.

*Závažná nežádoucí příhoda je nežádoucí příhoda, která přímo nebo nepřímo vede, mohla vést nebo může vést k některému z těchto následků:

- a) smrt pacienta, uživatele nebo jiné osoby,
- b) dočasné nebo trvalé zhoršení zdravotního stavu pacienta, uživatele či jiné osoby,
- c) závažné ohrožení veřejného zdraví.

10 Likvidace

Prostředek nesmí být likvidován spolu s netříděným komunálním odpadem.

V souladu s ochranou životního prostředí, kterou podporujeme, je nutné navrátit prostředek výrobci k patřičné ekologické likvidaci dle příslušných předpisů.

11 CE shoda

Váš prostředek na zakázku je zdravotnickým prostředkem třídy rizika I a v souladu s Přílohou XIII nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/745 ze dne 5. dubna 2017.

Výrobek není opatřen značkou CE, protože se jedná o zdravotnický prostředek na zakázku.

ORTOTIKA-PROTETIKA s.r.o.
Ústí nad Labem, 401 13,
Sociální péče 3316/12A
Telefon: 477114466
E-mail: info@ortotika-protetika.cz
[Webové stránky: ortotika-protetika.cz](http://www.ortotika-protetika.cz)

Veškeré návody k jednotlivým komponentům Ottobock naleznete na této webové stránce:
mdr.ottobock.com